

16 Haziran 1927 Tarihli ve 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 25 inci Maddesine ve 21 Haziran 1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 63 üncü Maddesine Birer Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısının Danışma Meclisince Kabul Olunan Metni ve Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonu Raporu. (D. Meclisi : 1/548; M. G. Konseyi : 1/464)

(D. Meclisi S. Sayısı : 261)

T. C.

Danışma Meclisi

Başkanlığı

Genel Sekreterliği

Kanunlar Müdürlüğü : 06-2772 (1/548) 2879

14 Aralık 1982

Konu : Kanun Tasarısı.

MİLLÎ GÜVENLİK KONSEYİ GENEL SEKRETERLİĞİNE

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 23 Aralık 1982 tarihli 34 üncü Birleşiminde görüşülerek işaret oyu ile kabul edilen, 16 Haziran 1927 Tarihli ve 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 25 inci Maddesine ve 21 Haziran 1927 Tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 63 üncü Maddesine Birer Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Sadi IRMAK

Danışma Meclisi Başkanı

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi

Başkanlığına

Sayı : K. K. T. D. 18/101-1365/06884

10 Ekim 1982

DANIŞMA MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 5.11.1982 tarihinde kararlaştırılan «16 Haziran 1927 Tarihli ve 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 25 inci Maddesine ve 21 Haziran 1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 63 üncü Maddesine Birer Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ekli olarak gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülend ULUSU

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Türk Silahlı Kuvvetleri, gelişen ve ilerleyen teknolojiye uygun olarak uzman, teknik, sivil personele ihtiyaç duyarak bunları uzun bir süredir istihdam etmektedir. Seferde ve olağanüstü hallerde 1111 sayılı Askerlik Kanununun 64 üncü ve 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 25 inci maddesine göre bu personelin olağanüstü hal ve seferberlikte ertelenmesinin yapılabilmesine rağmen erteleme işleminin iki ay gibi bir süre ile sınırlandırılması nedeniyle bu uzman ve sivil personelin yerine yenilerinin istihdamı zorunlu olacaktır.

Yürürlükteki kanuna göre ertelemeye tabi olabilmek için, uzman personelin en az üç aydan beri kilit mevkide çalışıyor olması gerekmekte olup, bu şartı taşıyan personele uygulanacak erteleme işlemi iki ay için geçerli olabilmektedir.

Olağanüstü hal, seferberlik ve savaş halinde görev alacak yeni personelin görevlerine intibakı ve o görevlerde ihtisas elemanı olarak bunlardan verim alınması uzun süreyi gerektirecektir. Bu mahzur, yurt savunması gibi en önemli görevde telafisi mümkün olmayan bir durum meydana getirecektir. Ayrıca müttefik karargâhlarda çalışan sivil personelin de müşterek harekâta ve bununla ilgili yurt savunmasında görev alacağı düşüncesiyle, Silahlı Kuvvetlerde çalışan sivil personel gibi mütalaa edilmesinde zaruret vardır.

Diğer yönden yukarıdaki yasalara göre ertelemeleri yapılan personeli olağanüstü hal, sefer veya savaş halinde devamlı olarak görevde tutma zorunluğu da kanunlarımızda mevcut değildir. Değişiklik teklifi ile böyle bir zorunluluğun getirilmesi ve müeyyide uygulanması yurt savunması gibi hassas bir görevde devamlılığı sağlayacaktır.

Silahlı Kuvvetlerde çalışan uzman sivil kilit personelin erteli sayılacağına dair bir hükmün yasalarda açıkça belirlenmesi ve müeyyidelendirilmesi seferde, olağanüstü hallerde ve savaşta uygulama yapılırken meydana gelecek tereddütleri gidereceği de düşünülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

1 İNCİ MADDE, ile 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 25 inci maddesine bir fıkra eklenmekte, seferberlik, olağanüstü durum ve savaş halinde bu kanuna tabi personelin ertelemelerinin tabî olacağı esaslar belirlenmektedir.

Silahlı Kuvvetler yanında NATO bünyesinde çalışan uzman ve kilit personel aynı maddenin müteakip fıkralarındaki üç aylık süre tahdidine bağlı olmaksızın Genelkurmay Başkanlığının izni ile ertelenebilecektir.

Eklenen bu fıkra hükmüne giren personelin görevden ayrılmalarının bağlı buldukları komutanlığın iznine tabî olduğu; Buna uyulmamasının cezaî müeyyide ile karşılanacağı aynı madde ile hükme bağlanmaktadır.

Muhteva ve mahiyet itibarıyla eklenen fıkra 1 inci fıkradan sonra gelecek şekilde düzenlenmiş olup, eski metindeki 2 nci fıkra böylelikle 3 üncü fıkra olacaktır.

2 NCI MADDE ile, birinci maddede belirtilen yerde ve şartlarda çalışan, fakat 1111 sayılı Kanuna tabi olan personelin tecil esasları düzenlenmektedir. Böylece 1111 sayılı Askerlik Kanununun 63 üncü maddesine de aynı şekilde bir fıkra eklenmektedir.

Getirilen bu hükümle 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 25 inci maddesiyle paralellik sağlanmaktadır.

3 ÜNCÜ MADDE yürürlük, 4 üncü madde yürütme maddeleridir.

Millî Savunma Komisyonu Raporu

M.G.K.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. : 1/464

Karar No. : 56

5 Ocak 1983

MILLÎ GÜVENLİK KONSEYİ BAŞKANLIĞINA

Danışma Meclisi Genel Kurulunun 23 Aralık 1982 tarihli 34 üncü Birleşiminde görüşülerek kabul edilen «16 Haziran 1927 Tarihli ve 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 25 inci Maddesine ve 21 Haziran 1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 63 üncü Maddesine Birer Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ve gerekçesi Komisyonumuzca incelendi.

Tümü üzerinde açılan müzakereleri müteakip maddelerinin görüşülmesi sonuçlandırıldı.

Tasarının 1 inci maddesiyle 1076 sayılı Kanuna eklenen fıkrada;

- a) Ertelemeye yetkili makamın açık seçik belirlenmediği;
- b) Kendisini izleyen fıkranın (c) bendiyle gereksiz irtibat kurulduğu;

Bu haliyle yanlış yorumlara sebebiyet verebileceği düşünüldüğünden, gerekçede de belirlenen amacına uygun biçimde redaksiyona tabi tutulan fıkra kabul edildi.

Tasarının 2 nci maddesiyle 1111 sayılı Kanunun 63 üncü maddesine eklenen f.kra da birinci maddede belirtilen sebeplerle redaksiyona tabi tutularak benimsendi.

Tasarının yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 ve 4 üncü maddeleri; Danışma Meclisinde kabul olunan şekliyle benimsendi.

Raporumuz Millî Güvenlik Konseyinin onayına arz olunur.

Başkan

Muzaffer BAŞKAYNAK

Hâkim Tümgeneral

Üye

İsmet ONUR

Hâk. Kd. Albay

Üye

Edip GÜLTEKİN

Hâk. Kd. Albay

Üye

Feridun BALATLIOĞLU

Hâk. Kd. Albay

Üye

Ersin ESEROL

Hâk. Albay

Üye

M. Tevfik ODMAN

Dz. Hâk. Ön. Yzb.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

16 Haziran 1927 Tarihli ve 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 25 inci Maddesine ve 21 Haziran 1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 63 üncü Maddesine Birer Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 7.4.1965 tarihli ve 573 sayılı Kanunla değişik 25 inci maddesinin birinci fıkrasından sonra aşağıdaki fıkra, ikinci fıkra olarak eklenmiştir.

«Silahlı Kuvvetler bünyesinde veya yurt içi ve yurt dışı müttefik karargâhlarında çalışan sivil kilit ve uzman personel, olağanüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı müddetince buldukları kadrolarda çalıştıkları sürece üçüncü fıkranın (c) bendinde zikredilen «üç aylık süre» şartı aranmaksızın, Genelkurmay Başkanlığının izni ile ertlenebilirler. Bu personelin olağanüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı süresince görevden ayrılmaları, bağlı buldukları Komutanlığın iznine tabidir. İzin almaksızın görevi terkedenler 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun 66 ncı maddesine göre cezalandırılırlar.»

MADDE 2. — 21 Haziran 1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 63 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Silahlı Kuvvetler bünyesinde veya yurt içi ve yurt dışı müttefik karargâhlarında çalışan sivil kilit ve uzman personel olağanüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı müddetince ve buldukları kadrolarda çalıştıkları sürece birinci fıkrada sözü edilen «üç aylık süre» şartı aranmaksızın, Genelkurmay Başkanlığının izni ile ertelenebilirler. Bu personelin olağanüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı süresince görevden ayrılmaları, bağlı buldukları Komutanlığın iznine tabidir. İzin almaksızın görevi terkedenler 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun 66 ncı maddesine göre cezalandırılırlar.»

DANIŞMA MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

16 Haziran 1927 Tarihli ve 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 25 inci Maddesine ve 21 Haziran 1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 63 üncü Maddesine Birer Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askerî Memurları Kanununun 7.4.1965 tarihli ve 573 sayılı Kanunla değişik 25 inci maddesinin 1 inci fıkrasından sonra aşağıdaki fıkra, 2 ncı fıkra olarak eklenmiştir.

«Silahlı Kuvvetler bünyesinde veya yurt içi ve yurt dışı müttefik karargâhlarında çalışan sivil kilit ve uzman personel, olağanüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı müddetince ve buldukları kadrolarda çalıştıkları sürece 3 üncü fıkranın (c) bendinde zikredilen «üç aylık süre» şartı aranmaksızın, Genelkurmay Başkanlığının izni ile ertelenebilirler. Bu personelin olağanüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı süresince görevden ayrılmaları, bağlı buldukları Komutanlığın iznine tabidir. İzin almaksızın görevi terk edenler 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun 66 ncı maddesine göre cezalandırılırlar.»

MADDE 2. — 21 Haziran 1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 63 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Silahlı Kuvvetler bünyesinde veya yurt içi ve yurt dışı müttefik karargâhlarında çalışan sivil kilit ve uzman personel olağanüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı müddetince ve buldukları kadrolarda çalıştıkları sürece 1 inci fıkrada sözü edilen «üç aylık süre» şartı aranmaksızın, Genelkurmay Başkanlığının izni ile ertelenebilirler. Bu personelin olağanüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı süresince görevden ayrılmaları, bağlı buldukları Komutanlığın iznine tabidir. İzin almaksızın görevi terk edenler 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun 66 ncı maddesine göre cezalandırılırlar.»

MİLLİ GÜVENLİK KONSEYİ MİLLİ SAVUNMA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

16 Haziran 1927 Tarihli ve 1076 Sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askeri Memurları Kanununun 25 İnci Maddesine ve 21 Haziran 1927 Tarihli ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 63 İncü Maddesine Birer Fıkra Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 1076 sayılı İhtiyat Zabıtları ve İhtiyat Askeri Memurları Kanununun 7.4.1965 tarihli ve 573 sayılı Kanunla değişik 25 İnci maddesinin 1 İncü fıkrasından sonra aşağıdaki fıkra, 2 İncü fıkra olarak eklenmiştir.

«Silahlı Kuvvetler bünyesinde veya yurt İçi ve yurt dışı mİtİttefik karargâhlarında çalışan sivil kilit ve uzman personelden Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilenler, olağüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı müddetince ve buldukları kadrolarda çalıştıkları sürece Millî Savunma Bakanlığınca ertelenirler. Bu personelin olağüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı süresince görevden ayrılmalrı, bağılı buldukları Komutanlığın İznine tabidir. İzin almaksızın görevi terk edenler 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun 66 ncı maddesine göre cezalandırılırlar.»

MADDE 2. — 21 Haziran 1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 63 İncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Silahlı Kuvvetler bünyesinde veya yurt İçi ve yurt dışı mİtİttefik karargâhlarında çalışan sivil kilit ve uzman personelden Genelkurmay Başkanlığınca tespit edilenler, olağüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı müddetince ve buldukları kadrolarda çalıştıkları sürece Millî Savunma Bakanlığınca ertelenirler. Bu personelin olağüstü hal, seferberlik veya savaş halinin devamı süresince görevden ayrılmalrı, bağılı buldukları Komutanlığın İznine tabidir. İzin almaksızın görevi terk edenler 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun 66 ncı maddesine göre cezalandırılırlar.»

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Danışma Meclisinin Kabul ettiği Metin)

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

5.11.1982

B. Ulusu
Başbakan

Devlet Bakanı Başbakan Yardımcısı <i>Z. Baykara</i>	Devlet Bakanı <i>Prof. Dr. İ. Öztrak</i>	Devlet Bakanı <i>M. Özgüneş</i>	Devlet Bakanı <i>Prof. Dr. M. N. Özdaş</i>
Devlet Bakanı <i>S. R. Pasin</i>	Adalet Bakanı <i>C. Menteş</i>	Millî Savunma Bakanı <i>Ü. H. Bayülken</i>	İçişleri Bakanı <i>S. Çetiner</i>
Dışişleri Bakanı <i>İ. Türkmen</i>	Maliye Bakanı <i>A. B. Kaftaoğlu</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>H. Sağlam</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Dr. T. Önalp</i>
Ticaret Bakanı <i>K. Cantürk</i>	Sağlık ve Sos. Yrd. Bakanı <i>Prof. Dr. K. Kılıçturgay</i>	Gümrük ve Tekel Bakanı <i>Prof. Dr. A. Bozer</i>	Ulaştırma Bakanı <i>Prof. Dr. M. Aysan</i>
Tarım ve Orman Bakanı <i>Prof. Dr. S. Özbek</i>	Çalışma Bakanı <i>Prof. Dr. T. Esener</i>	Sanayi ve Tek. Bakanı <i>M. Turgut</i>	Enerji ve Tabii Kay. Bakanı <i>F. İlkel</i>
Kültür ve Turizm Bakanı <i>İ. Evliyaoğlu</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>Prof. Dr. A. Samsunlu</i>	Köy İş. ve Koop. Bakanı <i>M. R. Güney</i>	Gençlik ve Spor Bakanı <i>V. Özgül</i>
Sosyal Güvenlik Bakanı <i>S. Şide</i>			

(Millî Güvenlik Konseyi Millî Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. — Danışma Meclisi metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Danışma Meclisi metninin 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

